

SERÇEKUŞ CAHİT ZARİFOĞLU (1940-1987)

Özet: Her canlı doğanın bir parçasıdır. Hiç kimse, ihti-yacından fazlasını tüketerek ya da yok ederek, doğaya karşı iha-net etmemelidir.

Her taraf yemyeşil, rengârenk, pırıl pırıl. Bu güzelliği gör-mek için, bakmasını bilmek gerek. Güneş doğmadan uyanmak gerek. Bazıları, geç uyandıkları için bu güzelliklerin bir kısmını göremiyorlar. Yaşamları, tıpkı baş tarafı dinlenmemiş bir masal gibi oluyor.

Günlerden bir sabah. Kahramanımız Serçekuş, uyandı. Biraz daha uyuyayım mı, uyumayayım mı ikilemi içerisinde, seyrede-ceği güzellikleri düşünerek kalktı.Yuvasından dışarı çıkarak, etra-fı seyretmeye başladı. Acaba bugün neler olacaktı ?

Bütün canlılar da uyanıyorlar. Hemen hepsinin uyku ile bir kavgası var. Bu kavgayı kazananlara ne mutlu.

Hayvanlar, Ağaçlar, kuşlar, böcekler, göller, nehirler, deniz-ler... Birbirleriyle besleniyor, birbirlerini kovalıyor, birbirleriyle yan yana oturuyor, birbirleriyle yalnızlıklarını gideriyor ve birbir-lerinden kuvvet alarak devam ediyorlar. İnsanlar da öyle değil mi?

Gölde bir kayık, içinde avcılar var.

Gölün beş on dakika uzağında bir köy var, adi Kocabağ. On-lar da uyandılar. Kadınlar ocakları yakmaya başladı. Erkekler ise caminin yolunu tuttular. Birazdan sofralara oturulacak, bakır kalaylı tencerelerde pişen sabah çorbası içilecektir. Sonra da o günün işleri, büyük küçük demeden yapılacaktır.

Horoz sesleri etrafı sardı bile...

Bütün tabiat, bir cümbüş, bir senfoni halinde. Herkes görevi-ni yapıyor, herkes rızkını yiyor.

Serçekuş bütün bunları biliyor mu, kestiremeyiz. O da tüm canlılar gibi, kendisine çizilen yolda ilerlemek için uçmaya başla-dı. Cık cık öterek yoluna devam etti. Açlıktan başı dönüyordu. Bütün doğa her türlü yiyeceğini ona sunmuştu. Otlar, başaklar, çiçekler...Tıka basa karnını doyurdu. Kavisli uçuşlarla geziyordu. Bu sırada, gölün ortasından silah sesleri geliyordu.

Gerçi, serçe kuş av ve avcılar konusunda, bilgili sayılırdı. Ancak, avcılık kuşların edindikleri tecrübeleri hiçe çıkarıcı planlar yapıp onları izlemektir. Bir de onların vazgeçemeyecekleri alış-kanlıklarını, bir bakıma yaşamak için yapmaya mecbur oldukları-nı, mesela susuzluklarını gidermek için zorunlu olarak su başları-na gidişlerini gözlemlemektir. Oralarda bir yerlerde pusular kura-rak ava dönüştürürler.

Serçekuş bunları düşündü. Sonra yavaş yavaş kendi etrafın-da dönerek, tabiatın ağası güneşin ışınlarının bütün vücudunu ısıtmasını sağladı.

Hayat akıyor... Serçekuş uçuyor..Caminin üstüne geldi. Yaşlı bir ihtiyar konuşuyordu. İhtiyarı kendi cinsinden kartallara ben-zetti. Ne diyordu: "Az, konuşun, fakat öz konuşun."^

Çok aşağılarda olduğunu görünce, tehlikelerden korunmak için daha üst dallara tırmandı. Çocuklar tarafından avlanabilîr-di... Uzaktan, gölde bot içinde olan dört kişi gördü. Zaman za-man silahlarını doğrultup ateş ediyorlardı.

Köylülerin büyük bir çoğunluğu tarlada çalışıyor, çok azı kahvede oturuyordu. Çocuklar sokak

aralarında kedi, köpek, tavuk, civciv ne bulurlarsa onlarla oyunlar oynuyorlardı.

Kadınlar, erkeklerden daha evvel tarladaki işlerini bırakıp, evlerine dönüyorlar ki, ev işlerini yetiştirebilsinler.

Kocabağ köyünün yakınındaki göl, dışardan gelenler tara-fından “Gölbaşı” olarak adlandırılıyor. Şehirliiler genellikle hafta sonları avlanmaya geliyorlar. Köylüler bunlarla pek kaynaşmazlarsa da, seslerini de çıkarmazlar.

Avcı adam, av için hazırlıklarını yapıyordu. Hanımı, vakit geç olmasına rağmen, evin içinde dönüyor, adamı bu işten hem günah, hem de çoluk çocuğunu ihmal ediyor diye vazgeçirmeye çalışıyordu. Dinleyen kim?.. Geceye doğru evinden çıkıp arabası-na bindi. Yol üzerinde diğer üç arkadaşını da alarak yola devam ettiler. Sabah olmadan Kocabağ köyünün Gölbaşı’na varmışlardı. Malzemelerini yüklenerek sala bindiler. Köpekleri de yanların-daydı. Bu köpekler, vurulan avları suya atlayıp getirmekte usta idiler... Göl sessiz ve sakindi.

Aniden bir silah patladı. Güneş birden doğdu. Gelincik tarla-sının içinden, görünmez yuvalardan binlerce kuş birden fırladı. Köyde bütün çocuklar ağlamaya başladı. Hayat dün kaldığı yer-den devam etmek için, sanki dersin bu silah sesini beklemişti.

Serçekuş zıplayarak, gölün kıyısına kadar gelmişti. İçini sa-ran bir korkuyla dağlara doğru uçtu.

Avcıların ikindiye kadar olan günleri, gölün üzerinde, sazlık-ların arasında, pusularla, avcılıklarla geçti. Bu arada gölde avla-nan avcı sayısı bayağı artmıştı. Bu nedenle daha dikkatli atış yapmak gerekiyordu. Yoksa birbirini vurmak da vardı.

Bizim avcının arkadaşları gölde avladıkları balıkları pişirip yedikten sonra uyumuşlardı. O ise, biraz ilerde ağaca yaslanmış, dağları seyrediyordu.

Birden o kuş az ilerdeki dala konuverdi. Ve avcı adam bir anda çiftelyi ona doğrulttu. Serçekuş büyülenmiş gibi yerinde donuverdi. Sonra kendi dilinde konuştu: “Vurma beni.”

Avcı ne dediğini anlamamıştı.. Küçücük bir serçe, eti ne bu-du ne? Harcadığım fişeğe değmezdi diye düşünüyordu. Kuş ise anlamamış:

“Değer mi?” diye soruyordu. Avcı, rolünü değiştirdi:

“Elbette, av avdır. Mesele, değer mi değmez mi değil.”

Serçekuş düşünüyordu. Yine konuşmak istedi. Ağzını açtığı vakit kan akmaya başladı. Korkudan ciğeri patlamıştı. Yinede, “yararı olmayacak” diye seslendi avcısına. Avcının surati değişmiş-ti. “Kızdırdım onu herhalde”..-Ne yapacağını şaşırılmıştı. Uçmak istiyor, uçamıyor; konuşmak istiyor, konuşamıyordu. Tüm cesare-tini topladı, daha yakın bir dala kondu. Ne olacaksa olsun ar-tık. Avcı tüfeğini tekrar doğrultup nişan aldı. Sonra da güldü. Sesine arkadaşları bile uyandılar.

Serçekuş ölümü düşünüyordu. Şimdiye kadar yaşadıkları, gördükleri gerçek değil miydi yoksa? Neydi bu dünya, bir oyun muydu? Peki kim yapıyordu bu oyunu? Şu an ölebilirim de, öl-meyebilirim de. O zaman, irademi sonuna kadar kullanmam mı gerek?

“Beni öldürme, ben de bir gün senin hayatını kurtarırım” dedi avcıya.

Avcının kahkahaları yeri göğü sarsacak kadar şiddetliydi. “Peki” dedi, “farzet ki şu an Azrail gelmiş canımı almaya, beni nasıl kurtaracaksın?”

Bilgisizliğinden üzüldü, Serçekuş. Belli etmedi. Cesaretle:

“Olabilir” dedi. Ancak, avcı silahını ateşlemişti. Fakat hava-ya. Bir yığın kuş, sincap sağa sola kaşıstılar. Serçekuş “öldüm her-halde” diye düşündü. “Demek ki ölüm böyle bir şeymiş.”..

“Yanlış anladın” dedi avcıya. “Olur ya, gölde bataklığa düşersin, yakınında kimse yoktur. Ben uçar gider, eşine, çocuklarına haber veri-rim” demek istemişim.”

Avcı sanki korkmuştu. Nedir bu korkunun sebebi? Bu insan-lar mademki ölümden korkuyorlar, neden o zaman kendileri de başka bir canlıyı öldürüyorlar? Ve bizim kuş geldi avcının namlu-sunun üzerine kondu. Avcı kuşu eline aldı. Hayret, hiç korkama-mış ve kaçmamıştı.

“Bak” dedi avcıya. “Şu tetik ancak benim yüreğim kadar. Bastı-ğın vakit bir mandayı dahi devirebiliyorsun. Sen cüsseme değil, aklıma bak benim.”

Aradan günler geçti. Avcımız yine arkadaştan ile geldi. Her taraf av kaynıyordu. Avlandıkça avlandı. Torbalar, çantalar dol-du. Ama gözler doymamıştı. İşte bir ördek, sazların arasında. Nişan aldı, vurdu. Şimdi gidip onu oradan almak lazımdı. İlerle-di. Bir iki adım daha attı. Batmaya başladı. Ne yapsa çıkamıyordu.

“İmdat” diye bağırmaya başladı. Bu arada serçekuş ve anlat-tıkları aklına gelmişti. Ve, serçekuş avcının karşısında beliriverdi. Avcı çok sevindi. Ancak, ümitsizlikten boşu boşuna sevindiği için, hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Kuş gelip omzuna kondu.

“Kaderinde halen bu dünyanın ekmeğini yemek varsa, seni kurta-racağım” dedi. Sonra havalanıp havada dönmeye başladı. Sonra, ağzında kalın bir ip ile döndü. Adam kollar koparcasma ipe atla-yıp, tuttu. Belli ki ucu bir yerlere bağlıydı. Kendini, bir anda çekti ve kurtuldu.